

ЕЛИН ПЕЛИН

НЕЩО ЗА СЕБЕ СИ

chitanka.info

МОЯТ ПСЕВДОНИМ

На млади години мечтаех да стана художник, затова на стиховете и разказите, които пишех, не давах никакво значение и ги подписвах с всевъзможни псевдоними, инициали, или пък никак не ги подписвах. По това време пишеше г-н Т. Влайков под псевдоним Веселин. Той псевдоним ми се много харесваше и аз търсех да намеря някое подобно име, което да окончава на „ин“. По тоя начин се натъкнах на израза „Елин пелин“ от народната песен:

*Елин пелин, зелен пелин,
що се, пелин, олюяваш
от вършеца до корена...
и пр., и пр.*

Тоя израз ми хареса по своята звучност и оригиналност, още повече, че съдържаше дори две окончания на „ин“. „Пелин“ вече знаех какво е, но това „елин“, колкото и да съм питал хората от народа и учени-филолози, не можах да науча що значи. Навярно това е един безсмислен речитатив, който ритъмът на езика често предизвиква в народните наши приказка и песни — нещо като изразите „гаванка-маванка“, „пипер-мипер“ и други подобни.

С тоя псевдоним почнах да се подписвам, когато поради стечение на обстоятелствата престанах да мечтай да бъда художник. Той псевдоним се хареса на публиката като оригинален и понеже лесно се запомня, стана бързо популярен.

И аз мисля, че широката популярност, която някои ме уверяват, че имам, се дължи изключително на тоя щастливо избран и всъщност глупав псевдоним.

Наистина, каква ли съдба щяха да имат моите писания, ако под тях се мъдреше моето човешко име Димитър Иванов?

ЕДИН СЪИМЕННИК

След като претърпях хиляди нещастни опити да си „пробия път в живота“, принудих се най-после да търся някоя каква да е служба. То беше 1902 и 3 година. Ценз, слава богу, нямам, речи го, за нищо и бих бил доволен да заема каквато и да е работа. Най-много в случая тогава ми помогна г-н Марин Пундев, който беше редактор на сп. „Просвета“ и комуто тук изказвам дълбока благодарност. Той бе говорил за мене на тогавашния министър на просветата г-н Шишманов. Министърът обещал да ме назначи и поръчал да отида при него. Цяла седмица се въртях из чакалнята на министерството, дано бъда приет. Моето листче хартия, подадено за аудиенция с името Димитър Иванов, не бе обърнало внимание на министъра. Веднъж, след като чаках безполезно и гузно заедно с много други учители до един часа, министърът излезе от кабинета си и се спря в чакалнята. Като видя колко хора го чакат той почна един по един и на бърза ръка да ги разпитва кой какво иска и защо чака. Дойде и до мен ред:

— Вие какво чакате?

— Чакам служба, г-н министре. Г-н Марин Пундев Ви е говорил за мене.

Министърът не можа отведенаж да си припомни и ме попита как се казвам.

— Аз съм Елин Пелин — осмелих се въпреки грозния срам, който ме изгори, да му кажа. Тогава той ме хвана за ръка и макар да беше тръгнал за дома си, повърна се и ме въвведе в кабинета си.

— Най-после — каза той — имам честта да видя истинския Елин Пелин.

И като изсипа куп похвали и насырчения, той ми разправи как някой си млад човек се представил пред него, препоръчал се за Елин Пелин и цели три месеца го лъгал, ходил в къщата му, искал му пари, препоръки, служби и пр., докато един ден му откраднал палтото от закачалката и изчезнал.

И още начаса той издаде заповед да бъда назначен волнонаемен учител в III м. прогимназия и командирован на работа в Университетската библиотека.

ДРУГ ПОДОБЕН

Веднаж, пак по онова време, пътувах за Варна. В съседното отделение на третокласния вагон, в който бях, се трупаха няколко по-интелигентни хора и някой разправяше нещо с висок глас. Като всички, полюбопитствувах и аз да видя какво има там. Един млад, русичък и симпатичен момък, с изтъркани дрешки разправяше възторжено нещо.

— Това е Елин Пелин — каза ми многозначително един от слушачите.

— Така ли? — рекох аз. — Чакай да се запознаем.

Аз седнах срещу моя приятел, казах му похвала за хубавите работи, които е писал, особено за „Ветрената мелница“. Той се посмути, изглеждаше, че тоя разказ беше му неизвестен, но бързо се съвзе и продължи да разказва какво мисли да пише, как пише и с какви големи хора се познава. Той дълго и с едни красиви подробности разправяше за Вазов, Величков, Пенчо Славейков, Михайловски, как се запознал с тях, как го канили на чай и го карали да им чете произведенията си.

Той разправяше с увлечение и наслада, вярваше си сам и слушателите го вярваха също. И толкова убедителен беше той, че аз, макар и наранен в честолюбието си, го слушах свит и не смеех да го изоблича, за да ме не вземат околните за лъжец. На Поповската гара щастливият Елин Пелин слезе, а нещастният продължи за Варна.

ПАРАВАН

На вратата на моята стая в Народната библиотека леко се почука. Влезе една млада, елегантна, стройна дама с воал, натруфена, набелена и начервена и напълни стаята с миризмата на скъп парфюм.

— А, пардон — рече тя и се повърна да излезе.

— Какво обичате, госпожице?

— Търся Елин Пелин.

— Елин Пелин съм аз.

Тя се обърна учудена, изгледа ме подозрително, засмя се и внезапно попита.

— В Америка ходили ли сте?

— Не, не съм ходил.

— Да, навярно не сте вие — каза тя малко засрамено. — Аз познавам много добре Елин Пелин, той е личен приятел на Достоевски и Толстой, ходил е в Америка, обеща да ме упъти и да уреди работата, за да ида в Америка. Аз искам да отида в Америка.

— Познавате ли добре тоя Елин Пелин?

— Много добре. Една вечер беше тъмно. Запознахме се при халите.

Дамата изглеждаше да е от „мекия бакър“.

— Приличаше ли на мене?

Тя се засмя.

— Не... Да... Той беше по-млад. Каза ми, че работи в библиотеката и, значи, тук да го търся.

— Изглежда, госпожице, че тоя Елин Пелин не съм бил аз.

— Да, не сте вие, не сте вие. Друг Елин Пелин нали няма? — попита наивно тя.

— Не знам.

Тя си отиде засрамена.

[Излиза във в. „Развигор“, г. II, бр. 65, 6 май 1922, с. 1–2. Тези спомени са написани за специален брой, посветен на Елин Пелин по

случай 25-годишния му писателски юбилей на 6 май 1922 г. Псевдонимът „Елин Пелин“ се явява в печата за първи път през 1897 г. под едно от ранните стихотворения на писателя в сп. „Български преглед“, г. IV, кн. 3, ноември 1897, с. 1–4. Втората напечатана с този псевдоним творба, но написана по-рано в гр. Сливен, е стихотворението „Те спят“, излязло в „Сборниче Васил Левски“ от 1898 г.]

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.